

Dalia Henke. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės 2017-ieji

Kalbino Dalia Staponkutė

Būkime lietuviais pasaulyje ir vienykimės. Kviečiu Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo šimtmečio proga visus simboliškai tapti basanavičiais, nes jis, negyvendamas Lietuvoje ir net neturėdamas Lietuvos pilietybės, kūrė nepriklausomą Lietuvą.

Kaip jūs, kaip Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkė, vertinate nueinančius - 2017-uosius - PLB veiklos metus? Ko linkite artėjantiems Naujiesiems?

Tradiciškai metų pabaigoje ateina laikas susumuoti metų pasiekimus ir prisiminti buvusius iššūkius, įvertinant esamą padėtį, o kartu ir planuoti ateinančių metų veiklą. Drąsiai galiu teigti, kad besibaigiantys metai Pasaulio Lietuvių Bendruomenei buvo sėkmingi, įdomūs ir visiems PLB valdybos nariams neleido nuobodžiauti, iš kiekvieno mūsų pareikalavę didelio laiko indėlio bei atsidavimo.

Suomijoje liepos pradžioje vyko ilgas tradicijas turintis XV Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas. Šių metų pradžioje atsinaujino žurnalas „Pasaulio Lietuvis“ su nauja redaktore bei maketuotoju.

Po 2016 m. LR Seimo rinkimų PLB naujieji 2017 metai prasidėjo susipažinimo ir prisistatymo dvasia. Buvo svarbu susitikti su įvairiais naujos LR Vyriausybės atstovais ir LR Seimo nariais, pristatyti PLB tikslus ir planus bei pasitarti aktualiais užsienio lietuviams klausimais. Per visus metus intensyviai bendravome ir tarėmės su LR Vyriausybės kanceliarija, URM, Užsienio lietuvių departamentu bei LR prezidentūra.

Užsienio reikalų ministerijos Viešųjų ryšių seminaro užsienio lietuviams metu lietuvių bendruomenių atstovai sveikina PLB pirmininkę. D. Henke per vidur su gėlėmis. URM, 2017

Džiaugiamės, kad LR Seimo ir PLB komisija bei Užsienio lietuvių reikalų koordinacinė komisija (ULRKK) buvo išlaikytos ir tęsia savo darbus, nors oficialiai ULRKK šiais metais dar neposėdžiavo.

Vasarą Kaune vyko Pasaulio lietuvių sporto žaidynės, po kurių daugelis dalyvavo PLB ir PLJS pirmininkų suvažiavime Panevėžio rajone. Vis dar lieka svarbu visiems asmeniškai Lietuvoje susitikti ir bendrauti. Nors ir gyvename plačiai pasklidę po pasaulį, mūsų veiklos gyvenant užsienyje yra panašios: esame „Lietuvos ambasadoriai“, garsiname Lietuvos vardą ir formuojame Lietuvos įvaizdį užsienyje, steigiamo ir išlaikome lituanistines mokyklas, švenčiame savo tradicines šventes, esame Lietuvos specialistais savo šalyse, netgi svetur uždirbtos lėšos dažnai siunčiamos į Lietuvą ar joje išleidžiamos. Tai darome su vienu tikslu - **išlaikyti lietuviams, kad ir kur gyventume. Mums rūpi Lietuva!**

Mums visiems vis dar lieka aktualios šios temos: pilietybės išsaugojimas; Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo šimtmečio paminėjimas 2018 m.; švietimo sistemos Lietuvoje pritaikymas sugrįžtantiems; saugus ir anonimiškas elektroninis balsavimas; atskiros, tik užsienio lietuviams skirtos apygardos per LR Seimo rinkimus kūrimas; vergystės ir asmenų išnaudojimo prevencija; privaloma tarnyba Lietuvos kariuomenėje - jos reguliavimas; socialinės atskirties mažinimas Lietuvoje, kas yra ypač svarbu diskutuojant išvykusiųjų sugrįžimo tema..

Iš kairės: J. Caspersen, V. Bandis, D. Henke, R. Baltaduonis atlieka įsipareigojimus LR Konstitucijai. Vilnius, 2017

Šiais metais vyko daug diskusijų pilietybės išlaikymo bei *Brexit* klausimais, apsvarstyti galimi sprendimai. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė jau dešimtmetį pasisako už pilietybės išlaikymą ir išsaugojimą, kaip prigimtinę kiekvieno lietuvių teisę, o ne platų dvigubos pilietybės institutą. Tai yra esminis skirtumas ruošiant LR Konstitucijos pakeitimus, susijusius su pilietybės išlaikymu. Konkrečiai apie referendumą dar nekalbame, nes dar nėra dėl ko ir pasisakyti. Kokia planuojama LR Konstitucijos 12 straipsnio pakeitimo formuluotė? Kaip planuojama keisti LR Konstitucijos straipsnį? Tai bus esminis diskusijos punktas. Ar PLB bus įtraukta į šį procesą? Dar trūksta ir komunikacijos plano, pavyzdžiui, kaip numatomas visas šio klausimo aiškinimas ir viešinimas, kaip bus atskleista viso klausimo problematika plačiajai visuomenei? Šiuo metu, pagal Vyriausiosios rinkimų komisijos duomenis, Lietuvoje yra 2 514 536 rinkimo teisę turinčių piliečių. Iš jų tik 301 566 gyvena užsienyje. Juk svarbiausia, kad šis klausimas būtų aktualus ne tik tiems 200 000 piliečių, gyvenančių, pavyzdžiui, JK, bet ir kitiems 1 000 000 balsuotojų, kurie gyvena Lietuvoje. Pagal referendumo įstatymą, jeigu norime

pakeisti LR Konstitucijos 12 straipsnį, reikės surinkti mažiausiai 1 200 000 balsų. Ar tai suvienys mūsų visuomenę, Lietuvos žmones ir lietuvius, gyvenančius kituose kraštuose: Europoje, JAV, Lotynų Amerikoje, Australijoje ir kitur?

2017 m. Lietuvoje vyko įvairūs seminarai, konferencijos, suvažiavimai, sporto žaidynės, kur PLB aktyviai reprezentavo lietuvių bendruomenes. Taip pat būta daug renginių ir sambūrių įvairiose Lietuvių bendruomenėse visame pasaulyje.

Šie metai buvo ypatingi ir tuo, kad net keletas seniausių lietuvių bendruomenių paminėjo savo 70 metų jubiliejus. Tai JK, Belgija, Prancūzija. Kitos bendruomenės taip pat pažymėjo jubiliejinius metus.

Įvairios lietuvių bendruomenės jau pradėjo šventinius Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo šimtmečiui skirtus minėjimus savo šalyse, juos tęsime ir kitais metais. Ypač ruošiamės PLB organizuojamam renginiui „Šimtas Lietuvos veidų – sujunkime Lietuvą“, kuris įvyks 2018 liepos 1 d. Vilniuje, Rotušės aikštėje. Visos lietuvių bendruomenės yra kviečiamos prisistatyti, pasirodyti Lietuvai „palapinių miestelyje“, vyks sceniniai pasirodymai bei meno paroda Vilniaus rotušėje.

Ateinančiais metais mums linkiu visomis galiomis stiprinti Lietuvos idėją tarp užsienio lietuvių, išsaugojant kultūros savitumą, puoselėjant lietuvišką švietimą. Juk Bendruomenės istorija yra svarbi Lietuvos istorijos dalis. Kviečiu garbingai ir įsimintinai pažymėti Lietuvos 100-metį, šokti ir dainuoti Dainų šventėje Lietuvoje. Aktyviai dalyvauti PLB XVI jubiliejiniame Seime Vilniuje. Aktyviai remti viską, ko šiandien labiausiai Lietuvai reikia. Būkime lietuviais pasaulyje ir vienykimės.

Kviečiu Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo šimtmečio proga visus simboliškai tapti basanavičiais, nes jis, negyvendamas Lietuvoje ir net neturėdamas Lietuvos pilietybės, kūrė Nepriklausomą Lietuvą. Jis buvo pirmas 1918 m. vasario 16 ają pasirašęs Lietuvos Nepriklausomybės aktą. Jis gali būti mums visiems sektinas pavyzdys ir įkvėpti geriems ir teisingiems darbams, naujoms idėjoms – ir nesvarbu, kokią pilietybę turime ir kur gyvename.

Užsienio reikalų ministerijos archyvo nuotraukos

Interviu spausdintas žurnale „Pasaulio lietuvis“, 2017 m. gruodžio numeryje.

pasauliolietuvis.lt

Mielai pasidalysime žurnale skelbiamais tekstais ir nuotraukomis, tik prašome

nurodyti informacijos šaltinį ir autorius.

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

